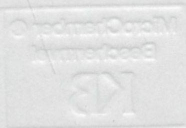

MicroChamber ®
Beschermd
KB

SEYN-BRIEF,

Naer welcke alle Schepen,
in dienst van de

VEREENIGHDE

OOST-INDISCHE COMPAGNIE,

Naer Oost-Indien varende,
hun hebben te reguleeren.

SEYN-BRIEF

Naer welcke alle Schepen, in dienst van de Vereenighde Oost-Indische Compagnie, naer Oost-Indien varende, en van daer keerende, hun hebben te reguleeren:

I.

E Commandeur (indien een, van hier na India gaende, by de Compagnie, ofte, van India naer Nederlandt keerende, by de Generael en Raden van India, expresselijk over de vlote mochte werden gestelt) sal alleen het opperste Commandement over de Schepen hebben, soo lange de selve by den anderen sullen wesen: en by sijn af-sterven met gelijcke macht en authoriteyt succederen de Vice Commandeur, ofte die by de Compagnie, ofte by de Generael en Raden van India, daer toe sal zijn genomineert.

Het Schip van de Commandeur, ofte van die gene die by sijne af-lijvigheyt daer toe by de Compagnie, ofte by de Generael en Raden van India is genomineert, sal de vlagge boven op de groote stenge, en 't vuyr by nacht achter op de Compagne voeren.

II.

By versterven van de Commandeur en sijn gesubstitueerde, ofte dat geen Commandeur expres is gestelt, sal het Commandement (als in de Instructie van de Breede en Particuliere Raedt gesegt is) by de respective Opper-koopluyden, ofte, by gebreck van de selve, by de respective Schippers by beurte bedient worden. Welcke beurte van maent tot maent, ofte van veerthien dagen tot veerthien dagen sullen ommegaen, beginnende altijt, ende ommegaende naer ordre van de respective Cameren; te weten:

De eerste maendt, ofte de eerste veerthien dagen, sal het grootste Schip van de Camer Amsterdam de Vlagge boven op de groote stenge, en by nacht het vuyr achter op de Compagne voeren; en de Opper-koopman, ofte, by gebreecke van de selve, de Schipper op het selve Schip, het opperste Commandement over de Schepen hebben. De tweede maent, of de tweede veerthien dagen sal het grootste Schip van de Camer Zeelandt, de Vlagge op de groote stenge, en by nacht het vuyr after op de

com-

compagnie voeren; en de Opper-koopman, ofte, by gebreke van die, de Schipper op het selve Schip, het opperste Commandement op de Schepen hebben. De derde maent ofte de derde veerthien dagen, het grootste Schip van de Camer Delft, en sijn Opper-koopman, ofte Schipper. De vierde, het grootste Schip van Rotterdam. De vijfde, het grootste van Hoorn. De seste, dat van Enckhuysen. De sevende, het naest grootste Schip van Amsterdam; ende soo voorts vervolgens als boven, tot dat yder Schip sijn beurt van een maendt ofte veerthien dagen gehadt sal hebben; ende dan weder beginnen van't grootste Schip van Amsterdam, en vervolgen als vooren.

III.

Wanneer de Commandeur, ofte die het opperste Commandement heeft, 't zy Opper-koopman, ofte Schipper, geraden vindt te wenden, door scherpheydt des windts ofte andersins, sal hy des nachts twee vuyren op-steecken, ende by dage een Topstander van de groote Stenge laten wayen.

IV.

In ruyme Zee zijnde, salmen om een streecke wints oft twee niet wenden, om, soo veel doenlijck is, ongeluck voor te komen.

V.

Wanneer yemandt by nachte ergens grondt werpt, oft landt vermoedt, sal hy twee vuuren beneven malkanderen opsteecken, ende een schoot schieten: ende by dage gront werpende, oft landt vermoedende, sal hy de Prince vlagge achter af laten wayen, ende een schoot schieten, om malkanderen daer mede te waerschouwen.

VI.

En oft gebeurde (welck God verhoede,) dat eenig Schip ofte Schepen van dese vloote noodt van leckte ofte ander ongeval overquame, sal sulck Schip of Schepen by dage een rolle Doeck uyt de Marsse laten wayen, ende een schoot schieten; ende by nachte twee vuyren boven den anderen op-steecken, ende een schoot schieten; om de andere daer mede te waerschouwen.

VII.

Als de Commandeur, ofte soo geen expresse Commandeur gestelt is, de commanderende Opper-koopman, ofte by gebre-

ke

ke van dien de commanderende Schipper, een witte Vlagge achter af laet wayen, ſal den Breeden-Raedt aen Boort komen.

VIII.

De vlote, gaende uyt Nederlandt naer Indien, ſal by den anderen blijven, tot ſy de Canael gepaſſeert, en in de Spaenſche Zee ontrent 40. mijlen buyten Engelands-end, of by giſſing op de lengde van de Cabo Finiſterre gekomen ſullen zijn. Als wanneer yeder ſijn beſte ſal mogen doen, om ſpoedigſt in Indien te komen, en de naergenoemde premien verdienen, en oock ſchade te verhoeden.

De Schepen, keerende van Batavia naer Nederlandt, moeten by den anderen blijven, tot ſy in 't Vaderlandt zijn gearriveert, 't en waer expreſſelijck anders werde geordonneert.

IX.

By miſtigh weder ſullen de Schepen, by den anderen zijnde, altemets een Muſquet-ſcheute ſchieten, en een Schip ſchietende, ſullen de anderen met gelijcke Muſquet-ſcheute antwoorden, omme ſoo by een te blijven, en niet uyt het geſichte van malkanderen te geraecken. Ende wanneer de Commandeur geraden vindt te wenden, ſal hy een grof ſtuck af-ſchieten, ende ſullen de andere met gelijcke ſcheut antwoorden, tot een teecken, dat ſy het ſelvige gehoort hebben, ende als dan gelijcker handt wenden: ende ſal niemandt vermogen te wenden ſonder malkander gehoort te hebben, om te beter by een te blijven.

X.

De Schepen, gaende naer Indien, 't zy by den anderen, 't zy yder alleen zijnde, ſullen in geenderley manieren eenige andere ververſch plaetſen aen doen, voor al-eer ſy aen de Cabo de Bona Eſperanca in de Tafelbay ſullen gekomen zijn.

De Schepen, keerende uyt, Indie, ſullen oock niet eer als aen de Caep mogen ververſchen, 't en waer by de Generael en Raden van Indien expreſſelijck anders ware geordineert.

XI.

Ende ſullen de Schepen op de uytreyſe in alle manieren haer wachten in de Bocht van Guinea te vervallen; alſoo wy tot ſeer groote ſchade van de Compagnie met extraordinariſe verlenging

van

van de uytreyse, verlies van veel volcks, verderf van goederen, ende andere inconvenienten, voor desen bevonden hebben sulcx geschiet te zijn: moeten derhalven de Schepen, voornamelijck die in de May-tijdt uyt Nederlandt gaen, niet te Oostelijck loopen, maer de Zuydt kiesen, en alle mogelijcke vlijt aenwenden, om niet in de voorsz. Bocht te vervallen, ende ten dien eynde volgen de particuliere Instructie daer over gestelt, om kort ende spoedigh aen de Caep de Bona Esperanca, in de Tafelbay, te komen.

XII.

Sullen de Schepen, aen de gemelde Caep de Bona Esperanca ververscht hebbende, voorts tusschen de 36. en 42. graden Suyder breette, naer dat sy-lieden aldaer de Westelijcke Winden best sullen vinden, haren cours Oost aen moeten stellen; alsoo de Westelijcke Winden beoosten de Caep de Bona Esperance niet altijdt juyst op de hooghte van 36 graden, maer dickwils veel Suydelijcker wayen, ende aldaer gesocht moeten worden.

XIII.

Met die bovengeschreve Westelijcke winden sullen de Schepen ten minsten tot de 800, 850, a 1000 mijlen beoosten de Caep de Bona Esperanca, naer de tijt des jaers, ende volgens de Particuliere ofte naerder Instructien, soo van de May-als Herfst-tijdt, dien voorseyde Oosten cours houden, eer sy by-steecken oft haren cours noordelijck aenstellen, alsoomen van de Iavaense kust, die niet verder als 7½ graden naer den Suyden streckt, mits hare suyverheyt, niet en heeft te vreesen: en vroeger, als vooren geseyt is, oversteeckende, loopt men perijckel op de Kust van Sumatra te vervallen; alwaer men dan mits de Suydt-ooste winden, die daer tusschen April ende October incluys wayen, langen tijdt moet byleggen, en in de wint op laveren; 't en ware de Schepen in de tijdt van de westelijcke winden, te weten van November tot Maert, tusschen de Linie ende de 4 a 6 graden Suyder breete wayende, quamen te arriveren.

XIV.

Dese cours achten wy, om verscheyden reden, beter als den anderen, soo binnen deur als buyten om Madagascar; derhalven lasten en ordonneren by desen wel expressselijck, dat alle onse

Sche-

Schepen voortaen den voorseyden cours tusschen de 36. en 42. graden, naer gelegentheyt van weder ende windt, en volgens de particuliere Instructie, sullen volgen in de uyt-reyse.

XV.

Op de 38. graden Suyder breedte, en by Stuermans gissinge omtrent 700. mijlen beoosten Cape de Bona Esperance, leght het Eylandt St. Paulo, moeten derhalven verdacht wesen in tijts uyt te sien, omme niet onvoorsiens op het selve te vervallen.

XVI.

Ende op dat alle Opper-koopluyden, Schippers en Stuer-luyden, 't selve te meer mogen behertigen, ende daer toe alle uytterlijcke en mogelijcke debvoir aenwenden, soo sullen de Opper-koopluyden, Schippers ende Stuer-luyden, van alle de Schepen, die voortaen uyt dese Landen binnen den tijdt van ses maenden tot Batavia sullen arriveren, tot eene vereeringe, tusschen haer-lieden als volght te verdeylen, genieten ses hondert guldens; binnen de sevende maent arriverende, drie hondert guldens; ende binnen de achtste maendt, hondert vijftigh guldens: wel verstaende, dat de Onder-stuerman van de voorsz. vereeringe sal genieten een seste-part, ende d'andere vijf seste-parten sullen aen den Opper-koopman, Schipper ende Stuerman in gelijcke portien verdeelt werden, dat is aen yeder even veel. Ende ter contrarie, sullen de voorsz. Officieren in gelijcke boete ende amende van ses hondert guldens vervallen, by aldien sy-lieden sonder uytterlijcke noodt, aen eenige andere plaetsen als aen de Tafelbay ververschende, hare reyse daer door sullen komen te verachteren.